

Varpeen yläkoulu
LAITILA

Valinnaisaineopas

(valinnat 9. luokalle)

Lukuvuosi 2021-22

VALINNAISAININVALINNAT 9. LUOKALLE

Valinnaisia aineita opetetaan vuosiluokilla 8 ja 9 yhteensä 12 vuosiviikkotuntia (vvt). Varppeen koulussa valinnaisia aineita opiskellaan kuusi tuntia 8. luokalla ja kuusi tuntia 9. luokalla. **Tämä opas sisältää 9. luokan valinnat.** Osa valinnoista jatkuu 8. luokalta. Varppeen koulun tuntijako löytyy tämän oppaan viimeiseltä sivulta. Valinnaiset opinnot koostuvat kolmesta eri ryhmästä: taide- ja taitoaineiden valinnaisista, valinnaisista kielistä ja valinnaisista aineista.

Valintaohjeita

8-luokkalaiset voivat valita yhteensä kuusi tuntia (3+3) valinnaisaineita 9. luokalle: kolme tuntia taide- tai taitoaineiden valinnaisia ja kolme tuntia valinnaisista kielistä ja valinnaisista aineista.

Kaikki oppilaat ovat valinneet 7. luokalla yhden taide- ja taitoaineiden syventävän pitkäkurssin, joka jatkuu automaattisesti 9. luokalla. Siksi oppilaat voivat valita taide- ja taitoaineista vain yhden lyhytkurssin (laajuus 1 vvt) 9. luokalle.

Mikäli oppilas on valinnut 7. luokalla valinnaisaineista B2-kielen, valinta jatkuu automaattisesti 9. luokalla. B2-kielen valinnut oppilas voi valita valinnaisaineista vain yhden lyhytkurssin 9. luokalle.

Mikäli oppilas ei ole valinnut 7. luokalla valinnaisaineista B2-kieltä, hän voi valita yhden pitkäkurssin (2 vvt) ja yhden lyhytkurssin 9. luokalle.

Arviointi ja vaikutus jatko-opintoihin

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit arvioidaan osana yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden oppimääriä, eikä niistä anneta erillisiä arvioita päättötodistukseen.

Vuosiluokilla 8 ja 9 vähintään kahden vuosiviikkotunnin (2 vvt) laajuisista valinnaisista aineista annetaan numeroarvosana.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijavalinnassa otetaan huomioon sellaiset yhteiseen oppiaineeseen kuuluvat valinnaisaineet, jotka arvostellaan numeroin ja joiden oppimäärän laajuus on vähintään kaksi vuosiviikkotuntia. Toisen asteen koulutusaloilla otetaan huomioon perusopetuksen päättötodistuksen arvosanat liikunnassa, kuvataiteessa, käsityössä, kotitaloudessa ja musiikissa. Kolmesta parhaasta edellä mainituista lasketaan keskiarvo, joka pisteytetään. Minkään valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytys toiselle asteelle pääsyyn.

Lisätietoja valinnaisaineiden valinnasta saa 8. luokkien oppilaanohjaajalta Mikael Salmelta puhelimitse (8501 8471) , sähköpostilla mikael.salmi@laitila.fi tai Wilma-viestillä.

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset (lyhytkurssit)

MUSIIKKI

1. Musiikin lyhytkurssi

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoite: Kurssin tavoitteena on antaa yleiskuva laulun ja musisoinnin antamista mahdollisuuksista sekä perehtyä johonkin musiikin lajiin perusteellisesti. Oppimisen iloa tuotetaan myönteisten musiikkikokemusten ja – elämysten kautta. Oppilaat osallistuvat itse opetuksen suunnitteluun.

Sisältö: Laulua, mahdollisesti myös soittoa. Ryhmätyö valitusta musiikin lajista.

Arviointi: Aktiivisuus ja myönteinen asenne työskentelyssä ovat keskeisellä sijalla arvioinnissa. Samat arviointiperiaatteet kuin musiikin pitkässä kurssissa.

Osallistumisen edellytykset: kiinnostus musiikkiin; vain niille oppilaille, jotka eivät ole valinneet musiikin syventävää pitkää kurssia

KUVATAIDE

2. Kuvataiteen lyhytkurssi

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoite: Kurssi noudattaa tavoitteiltaan ja sisällöltään kuvataiteen peruskurssia, mutta huomioi oppilaan 9.luokan kehitystason.

Sisältö: Tehtävät sivuavat pitkäkurssin sisältöjä painottuen kuitenkin oppilaiden toivomille osa-alueille, niin aiheiden kuin tekniikoiden osalta. Kurssin sisältö voi muotoutua myös projektityyppiseksi kulloisenkin tarpeen mukaan.

Arviointi: Arviointiperusteet ovat samat kuin pitkäkursilla.

Osallistumisen edellytykset: Kiinnostus kuvantekemiseen

KOTITALOUS

3. Eväitä elämään

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Oppilas oppii itseohjautuvuutta ja suunnitelmallisuutta omaan työhönsä. Sopii kaikille.

Sisällöt: "Kattavasti kaikkea kotitaloudesta". Kurssin aiheet suunnitellaan taitojen ja tarpeiden mukaan yhteistyössä oppilaiden kanssa ensimmäisellä kerralla ja täydennetään vuoden mittaan.

Arviointi: Osallistuminen tunneille, aktiivinen tuntityöskentely ja yhteistyötaidot. Hyväksytyt/hylätyt

KÄSITYÖ

4. Lastuja ja kipinöitä

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Oppia tuntemaan monipuolisesti puun- ja metallintyöstökoneiden käyttöä.

Sisältö: Harjoitellaan mm. hitsausta ja puuntyöstöä. Valmistetaan erilaisia käyttö- ja koriste-esineitä. Toteutuksessa annetaan oppilaiden ideoille niin paljon tilaa kuin se on koulusta saatavien materiaalien ja käytettävän ajan puitteissa (lyhyt kurssi) mahdollista.

Arviointi: Osallistuminen ja aktiivisuus. Hyväksytty/hylätty.

Osallistumisen edellytykset: Ei rajoituksia, kaikille kiinnostuneille.

5. Taitopaja

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Kehittää oppilaan kädentaitoja. Saada valmiudet ja löytää oma taito - kuinka voidaan valmistaa, korjata ja huoltaa kodintekstiilejä ja vaatteita.

Sisältö: Perehdytään tuunaamisen tekniikoihin sekä erilaisiin vaatteiden ja kodintekstiilien korjaamis- ja huoltamismenetelmiin. Korjataan ja uudistetaan jo olemassa olevia tuotteita ja tekstiilejä tai valmistetaan aiheeseen liittyvä uusi työ.

Arviointi: Arviointiperusteet samat kuin tekstiilityön pitkäkurssilla. Suoritusmerkintä hyväksytty/hylätty.

Valinnaiset aineet ja kielet (pitkäkurssit)

ENGLANTI

1. Spoken & written English

Kurssin laajuus: 2vvt

Tavoite: Englannin suullisen ja kirjallisen kielitaidon vahvistaminen.

Sisältö: Puheharjoituksia arkielämän tilanteisiin, mutta myös vaativampaa suullista viestintää (esim. puhe, väittely). Erilaisia kirjallisia harjoituksia (sähköposteja, kirjeitä yms), myös luovaa kirjoittamista (tarinoita, runoja, näytelmiä yms).

Arviointi: Numeroarviointi. Aktiivisuus, innostuneisuus, kirjallinen ja suullinen tuntityöskentely.

Osallistumisen edellytykset: kiinnostus ja tarve kieltenopiskeluun. Englannin arvosana mielellään vähintään 7.

MUSIIKKI

2. Musiikkiteatteri 2 - näyttämötaiteen ja musiikin yhdistäminen.

Kurssin laajuus: 2 vvt

Tavoite: Itse tehtävän/tehtävien projektien kautta saadaan käsitys musiikkiteatterin tekemisestä. Opitaan antamaan oma työpanos, luottamaan omaan suoritukseen, ottamaan toiset huomioon sekä kannustamaan toisia projektia tehtäessä.

Sisältö: Tehdään musiikkiesityksiä, jotka sisältävät näyttämömusiikin elementtejä, koulun tilaisuuksiin. Vaihtoehtoisesti voidaan tehdä yksi projekti, jonka suunnitteluun oppilaat osallistuvat itse. Lauletaan ja/tai soitetaan. Harjoitellaan improvisaatioteatterin perusteita.

Arviointi: sitoutuminen työskentelyyn, aktiivisuus, oma-aloitteisuus sekä kyky huomioida toisia

Osallistumisen edellytykset: kiinnostus näyttelemiseen ja/tai musiikkiin. Esiintyminen on vapaaehtoista.

KUVATAIDE

3. Tehdään kuvaa - kuvataidetta monelta kantilta

Kurssin laajuus: 2 vvt

Tavoite ja sisällöt: Sisältö muodostuu muiden kuvataiteen kurssien mukaisesti monipuolisesta kuvallisesta tekemisestä. Kurssin aiheissa ja tekniikoiden valinnassa tärkeässä asemassa ovat oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet ja niiden kautta mahdollisuus laajaan itseilmaisuuun. Kurkistamme myös muotoilun, graafisen suunnittelun ja arkkitehtuurin maailmaan ja toteutamme mahdollisuuksien mukaan jonkin koulun viihtyisyyttä lisäävän teoksen tai sisustuselementin. Kurssi voi muodostua myös projektinomaiseksi tarpeen mukaan.

Arviointi: Perustuu tuntityöskentely- ja yhteistyötaitoihin. Vertais- ja itsearviointia.

KOTITALOUS

4. Home Survival II

Kurssin laajuus: 2 vvt

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on perustaitojen kertaaminen ja ylläpitäminen, kehittyminen, kodin arjesta selviytyminen.

Sisällöt: Mitä jääkaapista löytyy? Mitä ruokaa saa viidellä eurolla? Jauhopeukalo keskellä kämmentä? Villakoirien metsästystä? Kaikki vaatteet likaisina - ostaisinko uusia vai pitäisikö pestä? Helppoja leivonnaisia, ei mättöä, eikä limua vaan kunnan äijäruokaa, näpsäkkää, nopeaa ja rehtiä ruokaa, moppirallia ja kuluttaja-asioita: opastusta oman elämän hallintaan.

Arviointi: Perustuu tuntityöskentely- ja yhteistyötaitoihin. Suullista, sanallista ja numeraalista arviointia, vertais- ja itsearviointia.

5. Treenaamalla taituriksi II

Kurssin laajuus: 2 vvt

Tavoitteet: Kurssi on jatkoa kahdeksannen luokan kurssille. Se on myös edellytys jatkokurssille. Kurssin tarkoituksena on syventää jo hyvää perustaitoa omaavien tietoja ja taitoja vaativimmilla kädentaidon harjoituksilla ja tehtävillä. Opetuksessa ohjataan monipuoliseen tiedon hakuun, suunnitteluun ja soveltamiseen.

Sisällöt: Haasteellista ruoanvalmistusta, uusia reseptejä, kodin trendejä asumisessa, sisustamisessa, kuluttamisessa ja ruoanlaitossa. Opetuksessa hyödynnetään luokkatiloja, mahd.mukaan myös muita oppimisympäristöjä yhdessä yhteistyöverkkojen esim. järjestöjen, yritysten jne kanssa.

Arviointi: Arvioidaan tuntityöskentelyä tiedoissa, taidoissa ja yhteistyössä. Arviointi on suullista, sanallista ja numeerista, vertais- ja itsearviointia.

KÄSITYÖ

6. Tekninen työ

Kurssin laajuus: 2 vvt

Tavoitteet: Oppia ideoimaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan monipuolisesti teknisen työn työtapoja käyttäen omaperäisiä käyttö- ja koriste-esineitä.

Sisällöt: Kurssilla valmistettavien tuotteiden lähtökohta on yksilöllinen suunnittelu. Materiaaleina käytetään puuta, metallia ja muovia. Myös elektroniikkarakentelu kuuluu kurssin sisältöihin.

Arviointi: Kokonaiseen käsityöprosessiin liittyvien asioiden hallinta. Arvioinnin painopiste on toteutuksen siisteydessä ja taitavuudessa sekä työturvallisuuskäytäntöjen huomioimisessa.

7. Tekstiilityö

Kurssin laajuus: 2 vvt

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on oppia käteväksi tekijäksi. Innostaa oppilasta kehittämään monipuolisesti kädentaitoja ja antaa valmiuksia omatoimiseen työskentelyyn tekstiilitöissä.

Sisältö: Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan yksilöllisiä töitä, joiden lähtökohtana on oppilaan oma osaaminen ja kiinnostus esim. sisustus, vaatetus, neule- ja virkkaustyöt, erikoistekniikat jne. Opitaan käsityöohjeiden lukutaitoa, ongelmanratkaisua ja suunnittelua sekä yhteistyötaitoja.

Arviointi: Oppilaat dokumentoivat työskentelyään hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa. Eri vaiheiden dokumentointi on osa jatkuvaa arviointia. Arviointi sisältää itse- ja vertaisarviointia. Arvioinnin kohteena on suunnittelu- ja valmistusprosessi sekä itse tuotos.

TERVEYSTIETO

8. Terveystieto

Kurssin laajuus: 2 vvt

Tavoitteet: Oppilas perehtyy terveystaitoihin, joiden avulla hän voi ylläpitää ja edistää omaa terveyttään. Oppilas perehtyy terveydenluketaitoihinsa, joiden avulla hän kykenee huolehtimaan omasta terveydestään, havaitsee ja ymmärtää oman terveytensä muutoksia, osaa käyttää terveyspalveluja hyväkseen sekä toimia oman yhteisönsä terveyden edistämiseksi. Oppilas oppii arvioimaan terveyteen liittyvien eri tietolähteiden luotettavuutta.

Sisällöt: Mitkä asiat vaikuttavat terveyteen? Mitkä niistä ovat juuri minun kannaltani tärkeimmät? Miten voin vaikuttaa niihin omassa arjessani? Etsitään vastauksia jokaista askarruttaviin kysymyksiin. Tutustuminen terveyspalveluihin sekä terveyteen ja hyvinvointiin liittyviin ammatteihin. Työtapoina ovat yksilö- ja ryhmätyöt, keskustelut, media-analysit sekä vierailut terveys- ja hyvinvointipalveluja tuottavissa yksiköissä esim. äitiys- ja perhesuunnitteluneuvolassa, apteekissa jne.

Arviointi: Arvioinnin kohteena ovat terveyteen liittyvien valintojen tunnistaminen, analysointi, merkitysten perustelut ja niihin liittyvien käsitteiden käyttäminen. Arviointi perustuu aktiiviseen ja osallistuvaan tuntityöskentelyyn. Oppimista arvioidaan formatiivisella arvioinnilla sekä itse- ja vertaisarvioinnilla.

MUUT VALINNAISET OPINNOT

9. Ohjelmointi

Kurssin laajuus: 2 vvt

Tavoitteet: Opitaan kirjoittamaan pieniä tietokoneohjelmia ja Android App -ohjelmia matkapuhelimeen. Opitaan ongelmanratkaisutaitoja. Ymmärretään ohjelmoinnin perusrakenteet ja olio-ohjelmoinnin alkeet.

Sisällöt: Kirjoitetaan ohjelmia Scratch-ohjelmointikielillä ja App Inventor-sovelluksella. Opitaan ohjelmoinnin perusrakenteet. Tutustutaan robotti-ohjelmointiin.

Arviointi: Numeroarviointi. Painotetaan aktiivista tuntityöskentelyä, hyväksytyt harjoitustyöt ja koe.

Valinnaiset aineet ja kielet (lyhytkurssit)

1. Bändikurssi

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoite: Soittotaidon kehittäminen yksin ja ryhmässä. Soittamisen riemun ja onnistumisen ilon löytäminen. Positiivisen minäkuvan kehittäminen em. tavoitteiden avulla.

Sisältö: Bändisoittimien (rummut, kitara, basso ja kosketinsoittimet) soiton harjoittelua yksin ja ryhmässä.

Arviointi: : Aktiivisuus ja myönteinen asenne työskentelyssä ovat keskeisellä sijalla arvioinnissa. Samat arviointiperiaatteet kuin musiikin pitkässä kurssissa.

2. Kotitalous - Arjenhallinnan kertauskurssi

Kurssin laajuus: 1 vvt

Sopii kaikille, myös oppilaille, joilla ei ole ollut kahdeksannella luokalla kotitaloutta.

Tavoitteet: Perustaitojen kertaaminen.

Sisällöt: "Kun lähtö kotihotellista häämöttää". Ryhmän tason mukaisia haasteita ja harjoituksia, oppilaiden omia arjenhallinnan tarpeita kuunnellen.

Arviointi: Osallistuminen tunneille, aktiivinen tuntityöskentely ja yhteistyötaidot. Hyväksytyt/hylätyt.

3. Elektroniikka

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Opitaan tunnistamaan elektroniikan komponentteja ja tekemään pehmytjuotoksia.

Sisältö: Rakennetaan jokin elektroniikkatyö ja sille kotelo.

Arviointi: Osallistuminen ja aktiivisuus. Hyväksytyt/hylätyt.

Osallistumisen edellytykset: Ei rajoituksia, kaikille kiinnostuneille.

4. Käsityö - Korukurssi

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Tutustutaan erilaisiin koruihin ja niiden valmistusmenetelmiin. Kehitetään oppilaan kädentaitoja ja suunnittelukykyä.

Sisältö: Suunnitellaan luovasti ja ennakkoluulottomasti koruja itselle ja lahjaksi. Kurssilla valmistetaan erilaisia ranne-, hius-, kaula- ja korvakoruja eri materiaaleista.

Arviointi: Arviointiperusteet samat kuin tekstiilityön pitkäkurssilla. Suoritusmerkintä hyväksytyt/hylätyt.

5. Luonnontiede

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Laajennetaan ja kehitetään fysiikka/kemian tietoja ja taitoja sekä oppiaineille ominaista matemaattista ajattelua ja matematiikan käyttöä. Tuetaan luonnontieteellistä ajattelua ja pohjaa tuleville luonnontieteen jatko-opinnoille. Pyritään liittämään ilmiöitä muihin oppiaineisiin ja käytännön tilanteisiin.

Sisällöt: Pääpaino on tutkimuksilla ja kokeellisella työskentelyllä sekä tulosten tulkinnalla. (myös tutkimuksia, joita ei pakollisilla kursseilla ehditä tekemään) Mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muiden oppiaineiden kanssa.

Arviointi: Hyväksytyt/hylätyt. Painotetaan aktiivista ja turvallista tuntityöskentelyä, hyväksytyt työselsostukset.

6. Python-ohjelmointi

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Opitaan kirjoittamaan pieniä tietokoneohjelmia. Opitaan ongelmanratkaisutaitoja. Ymmärretään olio-ohjelmoinnin alkeet.

Sisällöt: Kirjoitetaan ohjelmia Python-ohjelmointikielellä. Opitaan perusrakenteet. Ratkaistaan matemaattisia ongelmia ohjelmoinnin avulla.

Arviointi: Hyväksytyt/hylätyt. Painotetaan aktiivista tuntityöskentelyä, hyväksytyt harjoitustyöt.

7. Retkeily ja vaellus

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Luonnossa liikkumisen perustaitojen kehittäminen niin, että oppilas ymmärtää retken tai lyhyen vaelluksen vaatimukset ja hallitsee luonnossa tarvittavat selviytymistaidot.

Sisällöt: Luonnossa liikkumisen perustaitojen opettelu lisäksi toteutetaan yksi tai useampi lyhyt vaellus yhdessä valittuihin kohteisiin.

Arviointi: Hyväksytyt/hylätyt. Arvioinnissa painotetaan aktiivista osallistumista.

8. Tukioppilana toimiminen

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Tukioppilaiden tavoitteena on oppia ihmissuhde- ja kommunikaatiotaitoja, organisointia ja toisen huomioimista. Nuorten omaehtoinen toiminta antaa uskoa omiin vaikutusmahdollisuuksiin. Koulun tasolla tavoitteena on lisätä oppilaiden osallisuutta ja olla osana koulun kiusaamisen vastaista toimintaa. Tavoitteena on edistää hyviä toverisuhteita, toimia vertaistukena, lisätä kouluviihtyvyyttä, yhteisvastuuta sekä turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä koulussa.

Sisällöt: Tukioppilaat järjestävät tapahtumia, juhlia, kilpailuja, teemapäiviä ja tukaritunteja 7-luokkalaisille. Sisältöä ohjaa nuorten mahdollisuus suunnitella, toteuttaa ja arvioida toimintaa.

Arviointi: Arviointi on monipuolista sisältäen myös itse- ja vertaisarviointia. Tuntityöskentely, aktiivisuus ja annettujen tehtävien täsmällinen ja tunnollinen hoitaminen sekä yhteistyökyky ovat arvioinnin pohjana.

Valinta: Kurssin voivat valita vain tukioppilaskoulutuksen käyneet ja 8. luokalla tukioppilastoiminnassa mukana olleet oppilaat. Mikäli oppilas haluaa olla mukana tukioppilastoiminnassa vielä 9. luokallakin, hänen on valittava tämä kurssi.

9. Italia

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Tutustua italian kielen alkeisiin ja Italian kulttuuriin.

Sisällöt: Opitaan perussanastoa ja –rakenteita, joita tarvitaan yksinkertaisissa viestintätilanteissa. Harjoitellaan matkailijoille hyödyllisiä kielenkäyttötilanteita. Tutustutaan Italiaan ja italialaiseen elämänmuotoon mm. musiikin, videoiden ja lehtiartikkeleiden avulla.

Arviointi: Hyväksytyt/hylätyt. Kiinnostunut ja aktiivinen osallistuminen tuntityöskentelyyn.

10. Lemmikki- ja kotieläinkurssi

Kurssin laajuus: 1 vvt

Tavoitteet: Syvennetään ja hankitaan tietoa lemmikki- ja kotieläinten hoidosta sekä ymmärretään niiden hankintaan ja hoitoon liittyvä vastuullisuus. Tutustutaan erilaisiin eläinharrastuksiin ja –ammatteihin.

Sisällöt: Internetin, tutustumiskäyntien ja mahdollisten vierailijoiden avulla tutustutaan esim. seuraaviin lemmikki- ja kotieläinryhmiin: akvaariokalat, koirat, kissat, häkki- ja terraarioeläimet, hevoset, lehmät ja lampaat. Kurssin lopullinen sisältö muokkautuu kurssille tulevien oppilaiden kiinnostuksen mukaan. Harjoitellaan luokka-akvaarion viikoittaista hoitoa.

Arviointi: Hyväksytyt/hylätyt. Arvioinnissa painotetaan aktiivista osallistumista.